

Sygn. akt VIII U 732/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 lutego 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grzegorz Tyrka
Protokolant:	Zuzanna Gulcz

po rozpoznaniu w dniu 23 lutego 2016 r. w Gliwicach

na rozprawie

sprawy J. T.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o wysokość świadczenia

na skutek

odwołania J. T.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 8 kwietnia 2015 r. **nr** (...)

zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. w ten sposób, że przyznaje odwołującemu J. T. prawo do obliczenia emerytury

z uwzględnieniem 1 305 (jeden tysiąc trzysta pięć) dniówek liczonych przelicznikiem 1,8

z okresu zatrudnienia od dnia 10 sierpnia 1987 roku do dnia 31 stycznia 1995 roku.

(-) SSO Grzegorz Tyrka

VIII U 732/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 08.04.2015r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu J. T. (T.) prawa do przeliczenia okresu pracy górniczej od dnia 10.08.1987r. do dnia 31.01.1995r. z przelicznikiem 1,8 z uwagi na brak wykazu dniówek przepracowanych w wymiarze półtorakrotnym i dodatkowo, gdy Komisja Weryfikacyjna w protokole z dnia 23.01.2015r. wskazała, że zachowane dokumenty zarobkowe (zapisy ewidencyjne) wykluczają prawdziwość twierdzeń ubezpieczonego.

Ubezpieczony wniósł odwołanie od powyższej decyzji domagając się uznania okresu zatrudnienia od dnia 10.08.1987r. do dnia 31.01.1995r. jako pracy w wymiarze półtorakrotnym i zastosowania do tego okresu przelicznika 1,8 przy ustalaniu wysokości emerytury górniczej.

W uzasadnieniu ubezpieczony podniósł, iż w ww. okresie pracował pod ziemią w oddziale (...) (odwodnienie kopalni) w KWK (...), a jego praca polegała na szlamowaniu chodników wodnych, pojemnościowych, rzapi i osadników. W okresie tym wykonywał taką samą pracę, co w okresie późniejszym od dnia 01.02.1995r. do dnia 01.02.2000r., za który to okres Kopalnia wystawiła ubezpieczonemu wykaz dniówek w wymiarze półtorakrotnym.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania podtrzymując stanowisko zajęte w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony J. T. urodzony w dniu (...) od dnia 01.01.2014r. jest uprawniony do emerytury górniczej, która została przyznana decyzją organu rentowego z dnia 10.02.2014r.

Okres pracy górniczej organ rentowy obliczył według przeliczników:

- do 94 miesięcy zastosował przelicznik 1,8 – na podstawie zaświadczenia z dnia 23.04.2014r. sporządzonego przez (...) S.A. Oddział KWK (...) o ilości dniówek półtorakrotnych za okres od 02/1995r. do 2014r.,
- do 207 miesięcy zastosował przelicznik 1,5.

W dniu 25.03.2015r. ubezpieczony złożył wniosek o przeliczenie okresu pracy górniczej od dnia 10.08.1987r. do dnia 31.01.1995r. z przelicznikiem 1,8 przedkładając Protokół nr (...)r. posiedzenia komisji weryfikacyjnej KWK (...) dla pracowników zatrudnionych na stanowiskach robotniczych z dnia 23.01.2015r., w którym komisja postanowiła nie wszczynać postępowania wyjaśniającego odnośnie okresu od dnia 10.08.1987r. do dnia 31.01.1995r. ze względu na to, że zachowane dokumenty zarobkowe wykluczały prawdziwość twierdzeń wnioskodawcy.

W rozpoznaniu tego wniosku organ rentowy wydał decyzję zaskarżoną omówioną na wstępie.

Ze świadectwa pracy z dnia 23.04.2014r. sporządzonego przez (...) Oddział KWK (...) wynika, iż ubezpieczony był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy m.in. w okresach:

- od dnia 10.08.1987r. do dnia 30.04.1993r. – w KWK (...) na stanowisku ślusarza pod ziemią,
- od dnia 01.05.1993r. do dnia 31.12.1998r. – w (...) SA KWK (...) na stanowiskach kolejno ślusarza pod ziemią i ślusarza o najwyższych kwalifikacjach pod ziemią,
- od dnia 01.01.1999r. do dnia 30.06.1999r. – w KWK (...) Sp. z o.o. na stanowisku ślusarza o najwyższych kwalifikacjach pod ziemią,
- od dnia 01.07.1999r. do dnia 31.12.1999r. – w KWK (...) Sp. z o.o. w likwidacji na stanowisku ślusarza o najwyższych kwalifikacjach pod ziemią,
- od dnia 01.01.2000r. do dnia 31.01.2003r. – w (...) Sp. z o.o. na stanowisku ślusarza o najwyższych kwalifikacjach pod ziemią.

W okresie od dnia 10.08.1987r. do stycznia 2000r. ubezpieczony pracował w Oddziale Maszynowym Główne Odwadnianie ((...)). Oddział ten zajmował się odwadnianiem Kopalni celem powstrzymania przez zalaniem, a więc wypompowywaniem wody, utrzymywaniem infrastruktury związanej z odwodnieniem (utrzymanie pomp, rur, chodników). Ubezpieczony w tym czasie – mimo że zajmował stanowisko ślusarza pod ziemią – faktycznie wykonywał pracę górnik szlamiarza. Praca ubezpieczonego polegała na czyszczeniu chodników wodnych i osadników za pomocą

hydrotransportu, to jest wody, pompy, prądnicy. Praca ta wykonywana była w wodzie, która sięgała do kolan pracownika. Stąd pracownicy zmuszeni byli używać tzw. woderów, to jest spodni gumowych.

Ubezpieczony w okresie spornym faktycznie wykonywał taką samą pracę jak w okresie późniejszym od dnia 01.02.1995r. do dnia 31.01.2000r., odnośnie którego Kopalnia sporządziła ubezpieczonemu wykaz dniówek półtorakrotnych.

Nie wszystkie dniówki przepracowane przez ubezpieczonego były dniówkami półtorakrotnymi.

Od dnia 01.02.2000r. ubezpieczony rozpoczął pracę w Oddziale Szybowym.

Razem z ubezpieczonym pracowali w okresie spornym T. Z. (który wykonywał taką samą pracę co ubezpieczony), J. M. i J. Ż..

Z okresu spornego Kopalnia nie dysponuje wykazem dniówek półtorakrotnych, żadną dokumentacją (płacową, szychtownicami), w których dniówki takie byłyby odnotowywane.

W zaświadczeniu z dnia 23.01.2015r. Kopalnia wykazała następujące ilości dniówek półtorakrotnych ubezpieczonego z okresu od 02/1995r. do 01/2000r. (k. 37):

- w okresie od 02/1995r. do 12/1995r. – 168,0
- w 1996r. – 147,1
- w 1997r. – 153,2,
- w 1998r. – 203,0,
- w 1999r. – 153,0,
- w 01/2000r. – 22,0, to jest łącznie 846,3 dniówki.

Z kartotek płacowych za lata 1995 - 1997 i 1999 – 2000 oraz kardeksu za 1998r. wynika, iż w podanym powyżej okresie od 02/1995r. do 01/2000r. ubezpieczony łącznie przepracował następującą ilość dni (k. 73):

- w okresie od 02/1995r. do 12/1995r. – 209,825 (od ogólnie podanej w kartotece płacowej za 1995r. liczby dni przepracowanych przez ubezpieczonego – 228,9 Sąd odjął 19,075 dni odnośnie stycznia 1995r., którą to liczbę dniówek wyliczył przez podzielenie liczby 228,9 przez 12 miesięcy),
- w 1996r. - 235,1,
- w 1997r. – 234,2,
- w 1998r. – 254,0
- w 1999r. – 202,0,
- w 01/2000r. – 22, to jest łącznie 1.157,125 dni.

Z zestawienia ilości dniówek półtorakrotnych (846,3) do ilości dni łącznie przepracowanych w powyższym okresie przez ubezpieczonego (1.157,125) wynika, iż ubezpieczony przez 0,73% przepracowanego czasu pracy wykonywał pracę w wymiarze półtorakrotnym.

Z kartotek płacowych dotyczących okresu spornego od dnia 10.08.1987r. do stycznia 1995r. wynika, iż ubezpieczony przepracował następującą ilość dni (k.73):

- od dnia 10.08.1987r. do 12/1987r. – 114,0,
- w 1988r. – 265,0,
- w 1989r. – 262,9,
- w 1990r. – 247,1,
- w 1991r. – 233,5,
- w 1992r. – 238,8,
- w 1993r. – 226,6,
- w 1994r. – 206,3,
- w 01/1995r. – 19,075 (ilość dniówek za ten miesiąc wyliczono przez podzielenie łącznej liczby dni przepracowanych – 228,9 przez 12 miesięcy).
- łącznie 1.813,275.

Skoro ubezpieczony w okresie spornym wykonywał taką samą pracę, co w okresie późniejszym od 02/1995r. do 01/2000r., to proporcjonalnie posiadał w okresie spornym taką samą ilość dniówek półtorakrotnych w odniesieniu do łącznie przepracowanych dni roboczych, czyli 73 % takich dni, co daje 1.323 dniówek (po zaokrągleniu).

Należy zwrócić uwagę, że w sentencji wyroku podano liczbę dniówek 1.305, co wynika z iloczynu 72% (zamiast 73%) z (...),275 łącznie przepracowanych dniówek.

W sprawie, która toczyła się przed tut. Sądem, a dotyczącej J. G., który wykonywał generalnie taką samą pracę co ubezpieczony w okresie spornym, to jest pracę górnik szlamiarza pod ziemią, Sąd wyrokiem z dnia 18.06.2010r. sygn. akt VIII U 1442/08 przyznał J. G. prawo do obliczenia emerytury z uwzględnieniem 1.224 dniówek liczonych z przelicznikiem 1,8 z okresu od dnia 01.01.1983r. do dnia 31.01.1995r., po uprzednim ustaleniu, iż dniówki półtorakrotne stanowią 39% ogólnej liczby dniówek przepracowanych z dalszego okresu zatrudnienia J. G. od dnia 01.02.1995r. do dnia 30.11.2007r., kiedy to wykonywał on tożsamą pracę z pracą świadczoną w okresie wcześniejszym – spornym.

/dowód z: akt ZUS, akt osobowych ubezpieczonego z KWK (...), pisma Węglokoks KWK (...) z dnia 17.09.2015r. i informacji nadesłanej przez tę firmę, kartotek płacowych ubezpieczonego za okres od dnia 10.08.1987 do lutego 2000r., akt sprawy tut. Sądu o sygn. VIII U 1561/14, zeznań świadków T. Z., J. Ż., B. G., J. M., zeznań ubezpieczonego /.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego J. T. zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art.51 ust.1 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz.U. z 2013r., poz.748 ze zm.) zwanej dalej ustawą, przy ustalaniu wysokości górniczych emerytur, o których mowa w art.50a lub art.50e, stosuje się, z zastrzeżeniem ust.2, następujące przeliczniki:

- 1) 1,5 za każdy rok pracy górniczej wykonywanej pod ziemią stale i w pełnym wymiarze czasu pracy,
- 2) 1,8 za każdy rok pracy, o której mowa w art.50d,

3) 1,4 za każdy rok pracy w pełnym wymiarze czasu pracy, o której mowa w art.50c ust.1 pkt 1-3 i 5-9, wykonywanej częściowo na powierzchni i częściowo pod ziemią,

4) 1,2 za każdy rok pracy, o której mowa w art.50c ust.1 pkt 4 i 5, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na odkrywce w kopalniach siarki i węgla brunatnego, w kopalniach otworowych siarki oraz w przedsiębiorstwach i innych podmiotach wykonujących roboty górnicze dla kopalń siarki i węgla brunatnego.

Stosownie do art.50d ust.1 cytowanej ustawy przy ustalaniu prawa do górniczej emerytury pracownikom zatrudnionym pod ziemią oraz w kopalniach siarki lub węgla brunatnego zalicza się w wymiarze półtora krotnym następujące okresy pracy na obszarze Państwa Polskiego:

1) w przodkach bezpośrednio przy urabianiu i ładowaniu urobku oraz przy innych pracach przodkowych, przy montażu, likwidacji i transporcie obudów, maszyn urabiających, ładujących i transportujących w przodkach oraz przy głębieniu szybów i robotach szybowych,

2) w drużynach ratowniczych.

Zgodnie z pkt 9 Załącznika Nr 3 do Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 23.12.1994r. w sprawie określenia niektórych stanowisk pracy górniczej oraz stanowisk pracy zaliczanej w wymiarze półtorakrotnym, przy ustalaniu prawa do górniczej emerytury lub renty (Dz.U. z 1995r., Nr 2, poz.8) zawierającego wykaz stanowisk pracy, na których okresy pracy pod ziemią zalicza się w wymiarze półtorakrotnym, osobami spełniającymi przesłanki do ustalenia ich pracy górniczej w wymiarze półtorakrotnym są:

„ pracownicy zatrudnieni przy obsłudze, konserwacji i przekładce przodkowych urządzeń odstawczych, budowie tam podsadzkowych, przebudowie rurociągów podsadzkowych w przodkach oraz podsadzaniu wyrobisk podsadzka ”, zaś z punktu 13 ww. Załącznika wynika, że osobą spełniającą przesłanki do ustalenia pracy górniczej w wymiarze półtorakrotnym jest: „ górnik szlamiarz chodników wodnych, rzapi i osadników ”.

Spór w rozpoznawanej sprawie sprowadzał się do ustalenia, czy ubezpieczony J. T. w okresie spornym od dnia 10.08.1987r. do dnia 31.01.1995r. podczas zatrudnienia w Kopalni wykonywał pracę w wymiarze półtorakrotnym, co umożliwiłoby zastosowanie przy obliczaniu wysokości pobieranej przez niego emerytury górniczej przelicznika 1,8.

Za ten okres Kopalnia nie prowadziła ewidencji dniówek przodkowych, jednak ta okoliczność – zdaniem Sądu - nie przeszkadza ustaleniu takich dniówek w drodze postępowania sądowego, gdy z zebranego w sprawie materiału dowodowego, a w szczególności z zeznań świadków i ubezpieczonego wynika jednoznacznie, iż ubezpieczony w okresie spornym od dnia 10.08.1987r. do dnia 31.01.1995r., pomimo zajmowanego stanowiska ślusarza pod ziemią, faktycznie świadczył pracę górnika szlamiarza, a więc pracę wymienioną w powołanym Załączniku do rozporządzenia z dnia 23.12.1994r.

Ubezpieczony w tym czasie rzeczywiście wykonywał taką samą pracę, co w okresie późniejszym od dnia 01.02.1995r. do stycznia 2000r., odnośnie którego Kopalnia prowadziła wykaz dniówek półtorakrotnych.

W takiej sytuacji Sąd przyjął, iż w okresie spornym ubezpieczony procentowo przepracował taką samą ilość dniówek półtorakrotnych w odniesieniu do łącznie przepracowanych dniówek roboczych, co w okresie późniejszym od lutego 1995r. do stycznia 2000r., to jest 73%, co stanowi 1.305 dniówek półtorakrotnych, do których należy zastosować przelicznik 1,8 (art. 51 ust.1 pkt 2 w związku z art.50d ust.1 pkt 1 ustawy).

Ustalając powyższe Sąd miał na uwadze fakt, iż w toczącej się przez tut. Sądem sprawie o podobnym przedmiocie sporu o sygn. VIII U 1442/08 dotyczącej J. G., który wykonywał generalnie taką samą pracę co ubezpieczony (górnika szlamiarza) Sąd za okres pracy, co do którego brak było dniówek półtorakrotnych, uwzględnił takie dniówki w ilości procentowo odpowiadającej liczbie dniówek wykazanych przez zakład pracy za okres późniejszy, co do którego

prowadzona była już ewidencja takich dniówek, gdy ww. ubezpieczony wykonywał w tym czasie tożsamą pracę co w okresie spornym.

W konsekwencji powyższego, kierując się uregulowaniami prawnymi powołanymi na wstępie rozważań, Sąd z mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję orzekając jak w sentencji.

(-) SSO Grzegorz Tyrka